

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/58/2005

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

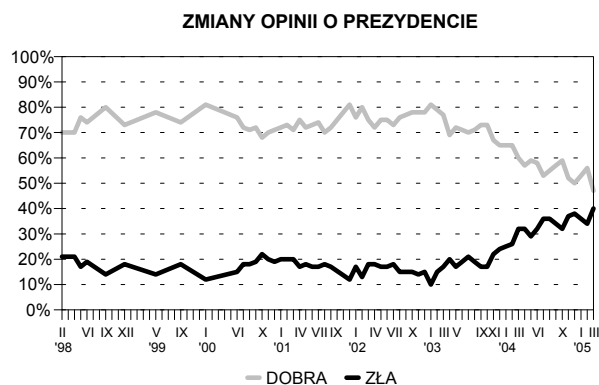
W porównaniu z poprzednim miesiącem pogorszyły się oceny działalności wszystkich trzech instytucji: prezydenta RP, Sejmu i Senatu. Obie izby parlamentu uzyskały w marcu¹ najgorsze oceny z dotychczas notowanych, natomiast urząd prezydenta - najbardziej krytyczne od początku prezydentury Aleksandra Kwaśniewskiego.

Po raz pierwszy, odkąd Aleksander Kwaśniewski został wybrany na prezydenta, pozytywnie ocenia go tylko niespełna połowa społeczeństwa: 47% ma dobre zdanie o jego pracy, a 40% - złe. W stosunku do lutego aprobata zmniejszyła się o 9 punktów, a krytycyzm wzrósł o 6 punktów. Trzeba zaznaczyć, że większą część wywiadów ankietowych realizowaliśmy przed złożeniem przez prezydenta oświadczenia, w którym odmówił stawienia się przed sejmową komisją śledczą ds. Orłenu, zatem pełny wpływ tej decyzji na oceny pokaże dopiero kolejne badanie.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany od II do III 2005
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
	2004											2005			
	w procentach														
Dobra	65	60	57	59	58	53	55	57	59	52	50	53	56	47	-9
Zła	26	32	32	29	32	36	36	34	32	37	38	36	34	40	+6
Pominięto „trudno powiedzieć”															

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (178) zrealizowano w dniach 4-7 marca 2005 roku na liczącej 1025 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Wysokie notowania prezydenta utrzymują się wśród osób identyfikujących się z lewicą - w ostatnich miesiącach około trzech czwartych tej grupy aprobowało jego pracę. Badani o poglądach prawicowych, których jest niemal dwukrotnie więcej niż zwolenników lewicy, wystawiają prezydentowi znacznie gorsze oceny - obecnie w większości krytyczne. Wśród osób o orientacji centrowej nadal przeważa aprobatą działalności Aleksandra Kwaśniewskiego.

Elektoraty partii lewicowych (SLD, SdPI, UP) oraz, w mniejszym stopniu, PSL w większości dobrze oceniają działalność prezydenta. Wśród wyborców PO, Samoobrony, PiS i LPR dezaprobatą przeważa nad aprobatą. Jeszcze przed dwoma miesiącami elektoraty Samoobrony i PO w większości dobrze wypowiadały się o pracy prezydenta.

Badani deklarujący głosowanie w ewentualnych wyborach parlamentarnych, lecz niewskazujący, na którą partię oddaliby głos, a także niezamierzający głosować częściej mają dobre zdanie o działaniach prezydenta niż złe.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Oceny prezydenta		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD, SdPI, UP	82	15	3
PSL**	64	36	0
Samoobrona	44	51	5
PO	39	50	11
PiS	39	56	5
LPR	29	66	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	49	34	17
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	44	40	16

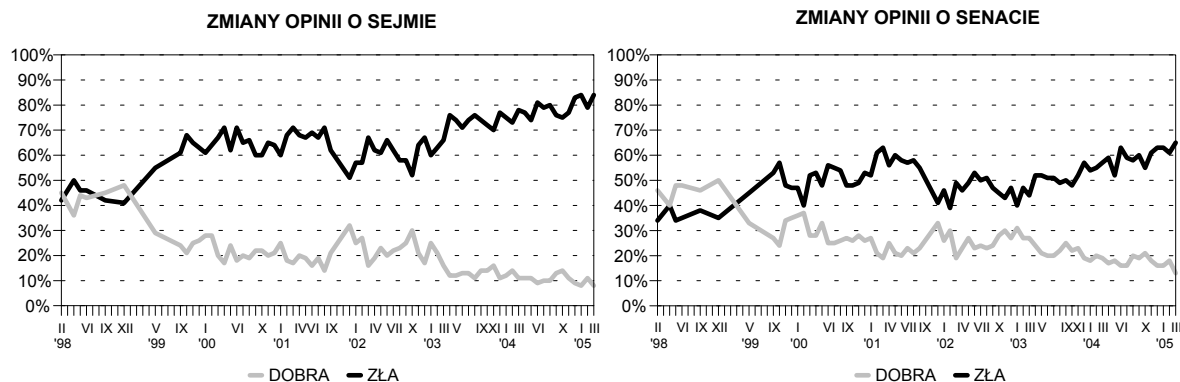
* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, SdPI, UP potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie
 ** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

W marcu ponad cztery piąte ankietowanych (84%) źle ocenia działalność Sejmu, jedynie 8% ma o niej dobre zdanie. Od lutego opinie na ten temat się pogorszyły - zanotowaliśmy 3-punktowy spadek akceptacji i 5-punktowy wzrost dezaprobaty. Po ubiegłomiesięcznej poprawie, oceny pracy Sejmu powróciły do poziomu ze stycznia, kiedy to były najgorsze w historii.

Działalność Senatu dobrze ocenia 13% Polaków, natomiast blisko dwie trzecie (65%) jest zdania, że pracuje on źle. W porównaniu z poprzednim miesiącem opinie o pracy Senatu także się pogorszyły i obecnie są najgorsze z dotychczasowych.

Tabela 3

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany od II do III 2005
		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
		2004											2005			
		w procentach														
Sejm	dobra	14	11	11	11	9	10	10	13	14	11	9	8	11	8	-3
	zła	73	78	77	74	81	79	80	76	75	77	83	84	79	84	+5
Senat	dobra	20	19	17	18	16	16	20	19	21	18	16	16	18	13	-5
	zła	55	57	59	52	63	59	58	60	55	61	63	63	61	65	+4
Pominięto „trudno powiedzieć”																

Potencjalne elektoraty głównych ugrupowań politycznych mających swoich przedstawicieli w Sejmie w zdecydowanej większości wyrażają złe opinie o jego pracy. Deklarujący udział w wyborach, lecz niezdecydowani, na kogo głosować, a także niezamierzający brać udziału w ewentualnym głosowaniu również negatywnie oceniają Sejm.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny Sejmu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PSL**	23	71	6
SLD, SdPi, UP	15	80	5
LPR	12	86	2
PiS	10	90	0
Samoobrona	6	92	2
PO	2	96	2
Niezdecydowani, na kogo głosować	8	76	16
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	6	84	10

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, SdPi, UP potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie
** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Opracował
Michał Wenzel

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	40	13	1023
Płeć				
Mężczyźni	49	42	9	488
Kobiety	46	38	16	536
Wiek				
18-24 lat	54	36	10	157
25-34	52	36	12	184
35-44	44	45	11	157
45-54	43	43	14	225
55-64	48	40	12	130
65 lat i więcej	45	40	15	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	45	42	13	378
Miasto do 20 tys.	56	33	10	127
20-100 tys.	47	41	13	201
101-500 tys.	50	39	11	193
501 tys. i więcej mieszk.	42	42	17	124
Wykształcenie				
Podstawowe	45	39	16	293
Zasadnicze zawodowe	51	41	8	260
Średnie	42	44	14	356
Wyższe	61	29	10	114
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	58	30	13	64
Prac. umysł. niż. szczebla	49	36	15	92
Pracownicy fiz.- umysł.	43	46	12	90
Robotnicy wykwalifikowani	48	34	17	72
Robotnicy niewykwalifik.	37	53	10	61
Rolnicy	40	50	9	54
Pracujący na własny rach.	44	45	11	30
Bierni zawodowo				
Renciści	48	42	10	112
Emeryci	46	41	13	216
Uczniowie i studenci	64	25	12	76
Bezrobotni	47	39	14	119
Gospodynie domowe i inni	39	53	8	38
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	48	38	14	152
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	36	45	19	66
sekt. pryw. poza rolnict.	49	40	10	187
prywatnym gosp. rolnym	44	48	7	70
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	39	46	15	159
301-500	50	40	10	177
501-900	51	39	10	234
901-1200	50	39	12	87
Powyżej 1200 zł	60	30	11	58
Ocena własnych war. mater.				
Źle	39	48	13	316
Średnie	45	41	14	455
Dobre	61	28	11	253
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	54	12	78
Raz w tygodniu	48	38	14	504
1-2 razy w miesiącu	45	42	13	163
Kilka razy w roku	51	37	11	190
W ogóle nie uczestniczy	51	40	9	86
Poglądy polityczne				
Lewica	74	19	8	135
Centrum	52	39	9	281
Prawica	36	55	9	263
Trudno powiedzieć	42	38	19	343

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	84	8	1023
Płeć				
Mężczyźni	7	88	5	488
Kobiety	9	81	11	536
Wiek				
18-24 lat	20	73	7	157
25-34	6	87	7	184
35-44	5	90	5	157
45-54	3	87	9	225
55-64	7	87	5	130
65 lat i więcej	7	79	14	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	10	77	14	378
Miasto do 20 tys.	6	93	1	127
20-100 tys.	8	83	9	201
101-500 tys.	8	89	2	193
501 tys. i więcej mieszk.	3	90	7	124
Wykształcenie				
Podstawowe	9	77	15	293
Zasadnicze zawodowe	9	84	7	260
Średnie	8	86	6	356
Wyższe	3	97	0	114
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	3	97	0	64
Prac. umysł. niż. szczebla	4	95	1	92
Pracownicy fiz. - umysł.	8	85	7	90
Robotnicy wykwalifikowani	6	89	5	72
Robotnicy niewykwalifik.	7	81	12	61
Rolnicy	6	78	16	54
Pracujący na własny rach.	0	93	7	30
Bierni zawodowo				
Renciści	9	82	9	112
Emeryci	7	81	12	216
Uczniowie i studenci	24	70	5	76
Bezrobotni	8	81	11	119
Gospodynie domowe i inni	5	92	3	38
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	5	92	3	152
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	4	88	8	66
sekt. pryw. poza rolnict.	6	89	5	187
prywatnym gosp. rolnym	9	75	16	70
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	11	82	7	159
301-500	8	86	6	177
501-900	9	85	6	234
901-1200	7	85	8	87
Powyżej 1200 zł	0	93	7	58
Ocena własnych war. mater.				
Źle	5	88	7	316
Średnie	7	83	10	455
Dobre	12	82	6	253
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	8	80	12	78
Raz w tygodniu	10	80	10	504
1-2 razy w miesiącu	9	83	8	163
Kilka razy w roku	3	93	4	190
W ogóle nie uczestniczy	2	93	5	86
Poglądy polityczne				
Lewica	8	88	4	135
Centrum	10	87	3	281
Prawica	8	91	1	263
Trudno powiedzieć	6	75	19	343